

George Soros

miljardair, filosoof én visionair waarschuwt de wereld nog maar eens

Het is ironisch. De man die miljardair werd dankzij de vrije markt, waarschuwt de mensheid voor marktfundamentalisme in zijn nieuwste, geheel aan de actualiteiten aangepaste boek 'De crash van de financiële markten'. George Soros, de bekende Amerikaanse bankier, behoort tot dezelfde categorie mensen die met hun onverantwoorde en egoïstische gedrag de huidige kredietcrisis hebben veroorzaakt.

▶ Juist omdat hij er al meer dan vijftig jaar rondloopt komt hij met analyses over het wereldwijde bankensysteem die nog hout snijden ook. Hij waarschuwde tien jaar geleden al voor het marktfundamentalisme. Dat er een mentaliteitsverandering nodig is, wordt duidelijk uit zijn analyses van de financiële markten. De vrije markt neigt volgens Soros niet naar evenwicht maar naar extremen. Investeringsfondsen maken winst als nooit tevoren terwijl arme Amerikanen hun huizen kwijtraken. En dat in Amerika, waar het woord 'kapitalisme' werd uitgevonden en waar 'overheidsingrijpen' een vies woord is.

Soros baseert zijn waarschuwingen op zijn theorie van de 'reflexiviteit'. Zijn boek begint met het uiteenzetten van deze wetenschappelijke theorie en George Soros uit in dit gedeelte van het boek ook zijn frustratie over het feit dat hij als wetenschapper nauwelijks serieus genomen wordt. Daar is zijn succes in de bankwereld en zijn kapitaal te groot voor. Maar zijn theorie en het idee erachter, zijn nog niet zo gek. Het grote misverstand in de wetenschap is volgens Soros dat de economische wetenschap geschaard wordt in dezelfde categorie als de natuurwetenschappen. Dat dit onterecht is illustreert Soros aan de hand van zijn reflexiviteitstheorie. Deze gaat ervan uit dat, in tegenstelling tot de natuurwetenschappen, analisten de economie zullen beïnvloeden door hun analyses. In de praktijk houdt dat in dat wanneer bijvoorbeeld de Amerikaanse Centrale Bank een koersdaling voorspelt, de koersen inderdaad zullen dalen. In de psychologie heet dit verschijnsel zelf fulfilling prophecy, waarmee Soros aantoont dat economische wetenschappen menswetenschappen zijn in plaats van natuurwetenschappen. In het boek doet Soros er echter wel eindeloos lang over om deze te introduceren. De aanloop gaat van de grote Griekse filosofieën via de verlichting, om uiteindelijk uit te komen bij de reflexiviteitstheorie, toe te passen op bijna alles.

Onderweg filosofeert Soros over de denkfouten die de grote denkers vóór hem allemaal hebben gemaakt, maar, eerlijk is eerlijk, hij noemt ook al zijn eigen denkfouten tijdens de ontwikkeling van zijn theorie. Hij beschrijft minutieus hoe hij tot de theorie komt en als wetenschapsfilosofie is het best leuk om te lezen. Maar het voert wel erg ver weg van het uiteindelijke onderwerp van het boek: de kredietcrisis.

Je vraagt je bijna af of het advies van een man die zelf zo enorm heeft geprofiteerd van het systeem veel waard is. Toch heb ik liever advies van iemand die al vijftig jaar rondloopt in het bankencircuit, daar een lijn in ontdekt en uitwerkt, dan van een wetenschapper die alleen de theoretische kant van het systeem kent en de crisis probeert te bezweren met wiskundige modellen en theoretische verhandelingen.

George Soros

'De crash van de financiële markten'
(update van 'De Internationale Kredietcrisis')
Uitgeverij Contact, 2009, 278 pagina's

©2009 Francis Herbers bespreekt voor Hét ZakenNieuws in elke editie een managementboek. Francis heeft een eigen communicatiebureau en helpt bedrijven klantgericht te communiceren met als doel bestaande klanten aan zich te binden en gemakkelijk nieuwe klanten te vinden. Kijk voor meer informatie op haar website: www.doelgerichtcommuniceren.nl. E-mail: Francis@Herbers.com

De banken aan banden?

Francis Herbers

Het lijkt erop dat de vertegenwoordigers van de twintig machtigste landen van de wereld deze maand niet geluisterd hebben naar George Soros. Of ze zien op de een of andere manier de noodzaak niet om, ondanks alle ellende die de wereldwijde crisis veroorzaakt heeft, met de vuist op tafel te slaan.

In ieder geval is er nog geen concrete invulling gegeven aan de maatregelen om financiële instellingen aan banden te leggen. Er is slechts overeenstemming bereikt over globale maatregelen.

Misschien zitten er te grote eigenbelangen achter om de banken echt hard aan te pakken. Dat er beperkingen aan bonussen moeten zitten, daar is iedereen het wel over eens. Maar een maximum stellen in de vorm van een bedrag of percentage van omzet of winst, dat valt vooral in Groot Brittannië en de Verenigde Staten slecht. Terwijl dat nu juist de grootste financiële centra ter wereld zijn, met dus ook de meeste banken. Wouter Bos vindt intussen dat hij desnoods zelf maatregelen moet gaan nemen zo lang de (Nederlandse) banken dat niet zelf doen. Hij noemt het "heel triest" dat banken hun oude gewoontes oppakken. Volgens de Zweedse minister van financiën "feesten de bankiers alweer alsof het 1999 is". Intussen is iedereen het er wel over eens dat de bonuscultuur een van de oorzaken van de crisis is. Alhoewel sommige mensen zich afvragen of die cultuur ooit uit te roeien is. Zo lang de mensen die deze cultuur zouden moeten doorbreken daar zelf veel te veel van profiteren, de bankiers, zal het nog wel even blijven bestaan. Zo gaat dat met grote belangen. Geef mij persoonlijk maar de letteren in plaats van de grote cijfers. Nog net geen droog brood, maar tenminste geen crisis op je schouders.

Groet,
Francis